

SAMENVATTING

van:	het secretariaat
aan:	werkgroep VII (extern optreden) en werkgroep VIII (defensie)
Betreft:	Samenvatting van de gezamenlijke vergadering van 14 november 2002

Resultaat besprekingen

1. Gedachtewisseling over de civiele en militaire aspecten van crisisbeheersing
 - De voorzitter opende het debat en verheugde zich over de mogelijkheid die beide groepen geboden werd om samen te bespreken hoe een samenhangende aanpak van de crisisbeheersing kan worden nagestreefd. Hij merkte op dat de werkgroep defensie in een vorige vergadering de defensie-aspecten van deze kwestie reeds specifiek had bestudeerd. Hij stelde voor om bij de discussie uit te gaan van de punten die worden genoemd in het inleidende document (werkdokument 16) dat aan de leden van beide werkgroepen is verstrekt.
 - Een aantal sprekers benadrukte dat de waarde van een EU-optreden besloten ligt in het vermogen om bij zo'n optreden te kunnen steunen op een ruim scala van instrumenten. Voor een doeltreffend gebruik van deze instrumenten, is een samenhangende aanpak van de crisisbeheersing van wezenlijk belang. Sommigen waren van oordeel dat een dergelijke aanpak afhangt van de oprichting van één enkele institutionele structuur. Anderen gaven er de voorkeur aan de bestaande samenwerking te verbeteren. Verscheidene sprekers waren de mening toegedaan dat bij crisisbeheersing de algehele politieke leiding bij de Raad als hoofdrolspeler moet berusten, hoewel er ook op gewezen werd dat de Raad de prerogatieven van de Commissie niet mag aantasten. Eén spreker was van oordeel dat de crisisbeheersing doeltreffender zou worden door het systeem van het voorzitterschap van de Raad te hervormen.
 - Verschillende sprekers vroegen om organisatorische verbeteringen in het centrum gepaard te laten gaan met een verbeterde samenhang op het terrein. Er werd met name gewezen op het belang van speciale vertegenwoordigers.

- Vele sprekers waren van oordeel dat het PVC het zenuwcentrum van de crisisbeheersing moet zijn. Het moet optreden als een raadgevend orgaan en als doorgeefluik voor informatie aan de Raad. Verschillende sprekers benadrukten de voordelen van een PVC dat wordt voorgezeten door de hoge vertegenwoordiger in geval van een crisis.
- Meer algemeen kon de idee om de rol van de hoge vertegenwoordiger in de crisisbeheersing te versterken, op ruime steun rekenen, hoewel erop werd gewezen dat in deze rekening moet worden gehouden met het resultaat van de ruimere besprekingen over de toekomstige rol en verantwoordelijkheden van de hoge vertegenwoordiger. Sommige sprekers wilden de hoge vertegenwoordiger het gedeelte buitenlandse zaken van de Raad Algemene Zaken en Externe Betrekkingen, alsook het PVC, laten voorzitten. Er werd ook voorgesteld de hoge vertegenwoordiger de bevoegdheid te geven om opties voor een EU-optreden in crisisbeheersingssituaties voor te stellen.
- Wat de financiering betreft, onderstreepten verscheidene sprekers dat er bij de financiering van crisisbeheersingsoperaties zowel flexibiliteit als snelheid nodig is. Sommigen legden er de nadruk op dat crisisbeheersingsoperaties voorzover mogelijk uit de communautaire begroting gefinancierd moeten worden, zij het dat de procedures moeten worden verbeterd (zoals het gebruik van een reservefonds) om een snelle uitbetaling mogelijk te maken. Sommigen waren voorstander van het voorstel om een startfonds op te richten om de eerste fasen van een operatie te financieren. Verscheidene deelnemers waarschuwden voor een dergelijk fonds omdat het buiten de normale begrotingscontroleprocedures zou kunnen vallen.
- Verscheidene andere punten werden besproken. Voorgesteld werd om voor crisisbeheersingsoperaties een resolutie van de Veiligheidsraad van de VN te vereisen. Anderen waren van oordeel dat dit in veel gevallen niet nodig zou zijn. Eén spreker verzocht om maatregelen, waaronder sancties, om ervoor te zorgen dat de lidstaten de overeengekomen EU-standpunten respecteren. Er werd ook gepleit voor een adequate parlementaire controle op crisisbeheersingsoperaties, waarbij zowel de nationale parlementen als het EP een rol zouden spelen.

2. Hoorzitting met Commissielid Patten

[De bijdrage van Commissielid Patten werd als werkdocument 29 verstrekt aan de leden van de werkgroepen VII en VIII]

- Commissielid Patten gaf een kort antwoord op verschillende punten die tijdens het algemene debat naar voren werden gebracht door sprekers die na hem het woord hebben genomen. Hij was het er met name mee eens dat ervoor gezorgd moet worden dat middelen voor de financiering van crisisbeheersingsoperaties in voldoende mate en tijdig worden verstrekt en stelde voor om dit in het kader van de communautaire begroting te doen. Hij was het ook eens met de noodzaak van een passende verantwoordingsplicht, en stelde voor om verder te bouwen op de bestaande informele vergaderingen van vertegenwoordigers van de commissies buitenlandse zaken van de nationale parlementen en het Europees Parlement. Hij toonde zich voorstander van een sterke rol voor het PVC, maar betreurde het dat dit comité niet oorspronkelijk op het niveau van de politieke directeuren tot stand is gebracht. Hij zei dat hij een afzonderlijk defensiehoofdstuk in het Verdrag zou steunen, indien het voldoende inhoud zou krijgen. Hij was van oordeel dat het unanimititeitsvereiste in het kader van het GBVB in een uitgebreide Unie niet meer werkbaar zou zijn, en dat derhalve moet worden nagedacht over manieren om het gebruik van de SGM te bevorderen.

- De voorzitter concludeerde dat beide groepen het erover eens zijn dat er voor samenhang in de crisisbeheersing dient te worden gezorgd en dat daarbij een volwaardige rol voor civiele instrumenten is weggelegd. Er bestond ook een ruime mate van overeenstemming over de noodzaak om de rol van de toekomstige hoge vertegenwoordiger en van het PVC te versterken, zonder echter afbreuk te doen aan de andere instellingen. Er was steun voor een betere coördinatie op het terrein, eventueel door meer gebruik te maken van speciale vertegenwoordigers. Er is duidelijk behoefte aan een adequate financiering van crisisbeheersingsoperaties, in samenhang met coherente procedures voor begrotingsbeheer, en er moet worden nagedacht over passende methoden voor de financiering van de voorbereidende fasen. De twee voorzitters zullen met elkaar overleggen hoe ervoor kan gezorgd worden dat al deze elementen in de verslagen van de twee groepen worden opgenomen.
-